

Contactgegevens

Secretariaat, Chientje Engel
Adelaarstraat 52
7413 SG Deventer
Telefoon: 06-52665656
E-mail: info@benaresfonds.nl
Bij geen gehoor: Ed Moolenaar: 024-6418354

Bankrekeningnr: 40.02.36.311
t.n.v. Nederlandse Regio van Mill Hill,
Oosterbeek
o.v.v. gift Stichting Benaresfonds

Er wordt gebouwd aan een betere toekomst

Hier is de tweede nieuwsbrief van de Stichting Benaresfonds. Graag vertellen wij u dat we het afgelopen anderhalf jaar fijn hebben samengewerkt met het Ashray Social & Health Centre (vanaf hier Ashray genoemd), in de wijk Nagwa, in Varanasi, India. Nagwa is een wijk waar zo'n 4000 kasteloze mensen wonen, tegenwoordig worden ze dalits genoemd. De meeste mannen zijn riksja-fietsers.

Directeur Shachi Prakash en haar team zetten zich met hart en ziel in voor Ashray. Het gezondheidsprogramma van Ashray heeft in de omliggende wijken bekendheid gekregen. De staf van de kliniek en de school werken goed samen en zijn erg gedreven. Samen vormen zij één grote familie. De computerlessen, het naaiprogramma en alle andere activiteiten lopen dan ook heel goed. Onze secretaris Chientje Engel is er in januari 2010 op bezoek geweest. Ze heeft een aantal weken meegeholpen. Ze was ook bij de werkzaamheden in de coöperatieve tuin betrokken. Elle Franssen, onze penningmeester, ging in oktober op bezoek. Over de samenwerking zijn goede afspraken gemaakt.

Wij geven u graag een overzicht van de activiteiten van dit jaar en brengen u op de hoogte van onze verdere plannen. In het midden van de nieuwsbrief vindt u een verhaal van Frans Baartmans: 'Gebroken en toch heel', over Lakhpati, een oude vrouw uit de wijk. Het hoort bij een uitgebreider onderzoek naar het leven van de kastelozen in de wijk. Het Gandhiaans Instituut vroeg Frans om dit te onderzoeken.

Inhoudsopgave

Frans Baartmans schrijft:	2
Goed nieuws	4
Onze stichting	4
Wat er gebeurt in Ashray	5
Financiën	10
Toekomstplannen	12
Directeur Shachi Prakash	12
Verschenen boeken	13
Mededelingen	14
Bestuur St. Benaresfonds	15
Hoe u ons kunt steunen	16
Contactgegevens	16

Extra:

Gebroken en toch heel

Nieuwsbrief 2010

Frans Baartmans schrijft:

"In januari 2009, de 30ste verjaardag van het Benaresfonds, werd het fonds in een stichting ondergebracht. Ik stelde dat voor gedurende de laatste India-dag (november 2008) in het St. Jozefhuis Mill Hill in Oosterbeek. Een nieuw bestuur trad aan. Andere mensen, nieuwe inzichten.

In de eerste nieuwsbrief van de stichting schreef ik over "Het Benaresfonds – Dertig jaar bezieling". De brief vermeldde ook een aantal projecten die gerealiseerd werden gedurende al die jaren. Samen met de mensen. Dat is belangrijk.

De jonge generatie hier weet vaak niet meer dat hun grootouders of ouders met een lening van het fonds een bedrijfje opzetten. Terwijl ze afbetaalden, runden ze het bedrijfje zelf verder. Het gezin leeft ervan. Sita's gezin is er zo één. Ze vent met groente op het karretje van haar gestorven grootouders. Vanonder de tomaten steekt een antennetje naar boven. Bollywood radiomuziek klinkt, onderbroken door een reclame voor Pond's Cream. Sita's bedrijf staat op eigen benen.

In deze tweede nieuwsbrief wil ik nog eens terugkomen op de solidariteit van allen die de stichting steunen. Ik schreef dat het Benaresfonds onze getuigenis is dat alle mensen erfgenamen zijn van de aarde en van wat zij voortbrengt. Discriminatie, onderdrukking en armoede zijn niet opgewassen tegen solidariteit van mensen met mensen.

Je veegt die drie niet zomaar ineens van de aarde. Er zijn tot nu ook geen globale, zalmakende modellen voor gevonden. Maar solidariteit heeft, nou ja, iets solides, iets vast, betrouwbaars, duurzaam, alsof het een langere adem heeft dan discriminatie, onderdrukking en armoede. Solidariteit kan tegen een stootje. Dat komt ook omdat je met solidariteit samen met anderen iets voor elkaar probeert te krijgen. Je staat als vrienden sterker.

Schuilt er in solidariteit ook niet een droom dat je discriminatie, onderdrukking en armoede uit de weg kunt ruimen? Die droom moeten we ons niet laten afnemen. Solidariteit wordt niet in een planningsbureau ontworpen of door een bedrijfsdenktank bedacht. Komt het uit een intuïtief bewustzijn van de waarde van mens te zijn? Het wordt geboren en dan is het er. Dat kan wel eens lastig zijn. Je komt er zo gauw niet meer van af!

Irina Bokova

De Bulgaarse Irina Bokova werd vorig jaar de nieuwe directeur generaal van de bekende organisatie UNESCO. In januari 2010 was ze voor het eerst in India. In een interview voor de Times of India heeft ze het over India's economische vooruitgang. "India's dynamism", noemt ze het. Toch, zegt ze, kampt het land nog met gigantische problemen: uitbanning van extreme armoede en honger, onacceptabel hoog percentage analfabetisme en drop-outs, gebrek aan bevordering van algemeen lager onderwijs, empowering women, gebrek aan mondigheid van een grote massa, terugdringen van kindersterfte en ziekten, meer zorg voor het milieu, enz. Dat is nogal wat.

Bokova's UNESCO streeft, zegt ze, naar een "Nieuw Humanisme, omdat het verschilt van de 18^e eeuwse opvatting van "individual-based good". Die opvatting verschaalde tot zoveel als ieder voor zich en God voor ons allen.

Bokova hamert erop dat de goederen der aarde en de vruchten van wetenschap en technologie voor iedereen toegankelijk moeten zijn, en niet alleen voor enkele landen of bepaalde groepen in een land. Daar zijn wij allen van het Benaresfonds ook van overtuigd.

Het gaat, zegt Bokova, om niets minder dan een visie op de gehele onderlinge samenhang van wat de mensheid in deze tijd bezig houdt.

Mijn pientere 15-jarige buurmeisje Soni legt het zo uit: "Mano mano ek sangam": alle mensen horen bij elkaar.

Wel net zo duidelijk. Ze zegt wel meer zoiets 'cools'. Op de computers in de Ashray-school googlen Soni en de andere leerlingen al aardig wat informatie bij elkaar over die onderlinge samenhang.

Bokova wil bevordering van saamhorigheid door vooral "concrete action on the ground". Dan, zegt ze, sta je in de werkelijkheid. Ik denk dat wij allen met de Stichting Benaresfonds daar staan."

Goed nieuws over onderwijs in India

Zes april 2010 was een gedenkwaardige dag voor heel India. Het Indiase parlement heeft een 'moreel' recht tot wet verheven: ieder kind van zes jaar en ouder heeft wettelijk recht op onderwijs! De uitvoerbaarheid van de nieuwe wet is een belangrijk punt. Wat zal het directe resultaat van deze wet zijn? Hoe snel zal de regering de plannen realiseren? Zal de school in Ashray in de toekomst ook door de regering worden gesteund? Dit is wat onze stichting hoopt: dat India zelf meer verantwoordelijkheid voor haar kinderen neemt.

Onze stichting

Stichting Benaresfonds beoogt verbetering van de leefomstandigheden van mensen in Varanasi die lijden onder zowel materieel als immaterieel tekort, met name in de wijk Nagwa. Goed onderwijs en gezondheidszorg zijn van groot belang. Ze vormen de basis om de structurele oorzaken van verarming aan te pakken. We werken prettig samen met de Stichting Benares Schoolfonds, die kinderen uit o.a. de wijk Nagwa helpt om naar school te kunnen gaan.

Bestuursuitbreiding

Afgelopen zomer is ons bestuur uitgebreid met twee nieuwe leden. We heten hen van harte welkom. Hiernaast stellen zij zichzelf voor:

Vera van Jaarsveld

Als vijfjarig meisje liep ik naast Frans Baartmans door de straatjes van Nagwa. Als achttienjarige keerde ik weer terug naar Varanasi om vrijwilligerswerk te doen op de Shanti Ashram. Later liep ik stage in de school van Ashray voor mijn opleiding tot docent tekenen & handvaardigheid. En telkens lieten India en vooral de stad Varanasi en de mensen mij niet ongeroerd. Nu hoop ik mijn steentje te kunnen bijdragen aan de stichting vanuit een positie in Nederland.

Geert Verdijk

Sinds 1978 ben ik zelfstandig hovenier. Wat ik in mijn werk tegenkom staat vaak in schril contrast met wat ik in India heb gezien. Leven hier en overleven daar is een wereld van verschil. Frans Baartmans ontmoette ik voor het eerst in 1970 tijdens een vredesweek in Boxmeer. Nu, 40 jaar later, heb ik hem verschillende malen ontmoet, ook in Varanasi. Ik hoop met inzet en betrokkenheid een stukje te kunnen bijdragen aan zijn werk en de Stichting Benaresfonds.

Wat er gebeurt in Ashray

Gezondheidszorg

In Ashray is een kliniek voor mensen uit de wijk met gezondheidsklachten. Twee keer per week komt hier een arts, die geheel kosteloos zijn hulp aanbiedt. Op andere dagen is er een verpleegster met een assistent. Ze geven de patiënten de nodige medische zorg en gaan ook na of er andere problemen zijn. Zwangere vrouwen, baby's, oudere en zwakkere mensen worden in het oog gehouden.

De Ashray kliniek is voor de meeste mensen de enig mogelijke geneeskundige hulp; andere klinieken en ziekenhuizen zijn voor hen onbetaalbaar. Voor de zorg in de kliniek betalen ze een eigen bijdrage van 15 roepies (minder dan 25 eurocent) voor de periode van één week. Dit is voor consultatie, medicatie en behandeling.

Een eigen bijdrage is belangrijk voor hun gevoel van eigenwaarde. Er komen ook mensen uit de wijk voor een praatje of een kopje thee.

Nogal eens gebeurt er iets in de wijk dat de nodige zorg vraagt. Zo kreeg een jongen van negen jaar kokende olie over zijn arm. De ernstige brandwonden zijn een paar weken behandeld. Dankzij de goede zorgen van Ashray gaat het nu beter met hem. De moeder van de jongen heeft nauwelijks genoeg geld om te overleven. Ze had de medicijnen en het verband onmogelijk zelf kunnen betalen.

Social work

Geeta en Sangram zijn de “social workers” van Ashray. Eén van hun taken is het signaleren van gezondheidsproblemen en de betreffende mensen met de geneeskundige staf in contact brengen. Ze houden een oogje op de oudere mensen en begeleiden patiënten bij ziekenhuisbezoek. Ze bemiddelen bij ruzies, zoeken naar een oplossing voor problemen over een bruidsschat of spreken een man aan die zijn dagloon aan drank uitgeeft. Social work in Nagwa is een volle, niet gemakkelijke taak. Het is een overbevolkte wijk waar het draait om overleven.

De coöperatieve tuinen

Op ongeveer een kwartier lopen van Nagwa liggen twee tegenover elkaar liggende stukken grond: de kleine tuin en de nu geheel opgeknapte grote tuin. Gezinnen uit Nagwa die lid zijn van de coöperatie verbouwen er groenten, voor eigen consumptie of voor verkoop op de markt. Een gezin kan tegen een vergoeding van 300 roepies (eenmalig) een perceeltje huren in de tuinen. Elke twee jaar wordt van perceel gewisseld. Dit voorkomt toe-eigening van een perceel.

Er is inmiddels een tweede generatie perceelhuurders. Ze hebben als kinderen spelenderwijs geleerd groenten te verbouwen. Deze kennis dragen zij weer aan hun

kinderen over. Dankzij het Benaresfonds kon Frans Baartmans met advies van advocaten de grond in 1987 kopen. De grond is eigendom van Ashray. Koeien, varkens en geiten kunnen in Varanasi gaan en staan waar ze willen. Om de indringers buiten te houden zijn de muren rondom de tuinen afgelopen jaar verhoogd. Zonder een muur waren de tuinen onbeschermd tegen steeds meer loslopende dieren. De gezinnen willen helpen met het onderhoud van de tuin, maar de kosten van een muur kunnen ze niet dragen. In de grote tuin werd ook een oud gebouwtje neergehaald; nu staat er een nieuw leslokaal. Een nieuwe elektrische pomp werd geïnstalleerd en een irrigatiesysteem aangelegd. De grond werd omgeploegd, bemest en in kavels verdeeld. Eind maart werd de heropening van de grote tuin feestelijk gevierd.

Deze werkzaamheden verliepen niet zonder problemen. De tuinen liggen in een deel van de stad waar veel nieuwbouw plaatsvindt. De middenklasse (hogere kaste) die er woont of komt te wonen is niet altijd gecharmeerd van de (kasteloze) mensen uit Nagwa. Ze kwamen regelmatig klagen. “Wat doet dat volk uit Nagwa hier?” Het werk moest nogal eens worden stilgelegd om opgeworpen “problemen” op te lossen.

De komende jaren is Ashray dankzij een bestemde gift verzekerd van het onderhoud van de twee gebouwen en de waterpompen in de tuinen.

Rechtshulp

Met een speciaal bureau voor rechtshulp valt Ashray op. Andere NGO's in Varanasi hebben deze dienst niet. Advocaat Mr. Sheelu Kujur verzorgt iedere maand een voorlichtingsbijeenkomst voor de mensen uit Nagwa. Vorige maand waren er 70 geïnteresseerden, het aantal groeit. Het gaat over rechten van vrouwen en kinderen, weduwen, de bruidsschat, seksueel geweld, rechtmatige lonen, burgerrechten en plichten, het begrip 'democratie' en andere relevante onderwerpen. De advocaat heeft al een aantal lastige zaken weten op te lossen. Zo werd een jongeman, onterecht van moord beschuldigd, vrijgelaten uit de gevangenis.

Oogoperaties

Mensen kunnen oogoperaties ondergaan in een speciale oogkliniek, die werkt tegen gereduceerd tarief. De patiënten worden begeleid vanuit Ashray bij de vooronderzoeken en de nazorg. Zo kon één patiënt zijn baan als chauffeur van een autoriksja behouden. Een ander zei na afloop: *"Ik heb mijn leven weer terug! Ik kan weer alleen wandelen."*

Salarissen

We vinden het heel belangrijk dat we de salarissen van de medische-, sociale- en ondersteunende staf van Ashray en van de tuinen kunnen garanderen. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst staan zij aan de basis van het werk.

Draaiend houden van de kliniek

Er is veel geld nodig om de kosten van medicijnen en operaties te dekken. Elke dag komen mensen naar de kliniek voor grote en kleine ziektes. Door de slechte woonomstandigheden is een griepje al een groot probleem, zeker wanneer je bedenkt dat de mensen alleen een inkomen hebben wanneer ze werk hebben. Niet werken betekent geen eten. Medicijnen worden ook in India steeds duurder. Ashray vindt het belangrijk dat de

mensen kwalitatief goede medicijnen krijgen.

Maar ook als er ongelukken gebeuren, zorgt Ashray dat de mensen goede zorg krijgen en, zo nodig, een operatie. Natuurlijk wordt de familie niet vergeten; indien nodig krijgt men geld om van te leven. Verder zijn er de lopende kosten zoals elektriciteit, gas, telefoon enz. In 2010 hebben wij een extra bedrag voor de kliniek ter beschikking gesteld.

Naailessen

In Ashray en in een dependance in het dorp Mudadev, 12 kilometer verderop, worden naailessen gegeven aan vrouwen en meisjes. Zo leren ze een vak. De leerlingen betalen maandelijks lesgeld. Wanneer ze slagen voor het eindexamen staat een nieuwe naaimachine voor hen klaar. De helft van de kosten wordt door Ashray betaald. Voor de andere helft zorgen de leerlingen of hun gezin zelf. Dankzij een gift kan het naaiproject vijf jaar lang bekostigd worden.

"Ik heet Prem Kumari. Ik heb in 2009 deelgenomen aan de naaicursus in Mudadev. Toen ik klaar was met de cursus, kreeg ik een naaimachine en een certificaat van het centrum. De machine heeft me geholpen om me aan werk te helpen. Ik naai er thuis alles mee en ik doe ook naaklusjes voor andere dorpsbewoners. Zo verdien ik wat bij. Daardoor is de familie heel blij met mij. Met dit inkomen ben ik in de gelegenheid mijn opleiding af te maken, die moest ik eerder vanwege geldgebrek onderbreken. Ik heb er altijd van gedroomd een geschoold meisje te zijn en ik ben nu in staat mijn dromen te laten uitkomen. Ik ben erg gelukkig. Veel dank zeg ik aan het naaicentrum van Ashray Charitable Trust."

Dak voor het Ashray-gebouw

Het wachten is nog steeds op een vergunning voor het maken van een overkapping op het platte dak. De gift hiervoor houdt Ashray in reserve, zodat onmiddellijk kan worden begonnen met de bouw zodra de vergunning binnen is.

Financiën

Overzicht 2009

In 2009 is aan giften ontvangen:	€
Vaste donateurs	9.440
Eenmalige giften en donaties	14.896
	24.336
Rente	200
Totaal	24.536

Uitgaven 2009:	€
<i>Projecten in Varanasi</i>	
Salariskosten	8.480
Donatie aan Benares Schoolfonds	3.000
Coöperatieve tuin Nagwa	5.152
Accu, dak Ashray, groentekar enz.	4.529
Nabetaling Frans Baartmans div. projecten 2008	1.000
<i>Totaal projecten in India</i>	22.161

<i>Kosten in Nederland</i>	
Reservering gift t.b.v. ontwikkeling website	1.158
Nieuwsbrief + verzending	740
Reiskosten, telefoon, porto, administratiekosten enz.	607
Totaal uitgaven	24.666

Begroting 2010

Inkomsten:	€
Giften vaste donateurs	8.600
Eenmalige giften	13.400
Bestemde giften	13.000
Totaal inkomsten	35.000

Uitgaven:	€
Salariskosten	9.800
Oogoperaties	1.800
Medische kosten, operaties en lopende kosten	7.500
Onderhoud coöperatieve tuin	300
Upgrading coöperatieve tuinen (incl. gebouwen, muren en irrigatiesysteem)	4.700
Overige projecten	2.700
Telefoon, e-mail, administratie en overige kosten India	750
Reiskosten, telefoon, porti, KvK, administratiekosten enz. Nederland	700
Nieuwsbrief + verzendkosten	750
Opbouw buffer (*)	6.000
Totaal uitgaven	35.000

Van de penningmeester

- In 2009 is een begin gemaakt met het moderniseren van de coöperatieve tuin. Dit project wordt in 2010 afgerond.
- In 2009 is een specifieke gift ontvangen om een website en een logo te ontwikkelen. Hier wordt hard aan gewerkt.
- De bestuursleden die India bezoeken, doen dit op eigen kosten.
- De bestemde giften in de begroting hebben betrekking op een deel van de salarissen, operaties en de coöperatieve tuin.
- (*) Aan stichtingen zoals de onze wordt geadviseerd een buffer te vormen van ongeveer 1,5 keer de jaaruitgaven ten einde continuïteit te kunnen garanderen.

Toekomstplannen

- Het in stand houden van de medische en sociale zorg, d.m.v. het betalen van de personeelskosten en overige vaste uitgaven op deze posten.
- Uitbreiden TBC-programma.
- Voor medicatie en ander verpleegkundig materiaal is veel geld nodig. We zijn op zoek naar financiële middelen om hieraan een grotere bijdrage te kunnen leveren.
- Ook willen we graag een medisch noodfonds oprichten om acute medische gevallen te kunnen ondervangen.
- Bevorderen van de kwaliteit van de stafleden (d.m.v. bijscholing).
- Pleisteren van de huisjes in Nagwa. Vorig jaar berichtten wij u al over de plannen om de huisjes te pleisteren. Dit project wordt nog verder met de wijkbewoners besproken. Wat dragen ze zelf bij?
- Manager in dienst nemen die Shachi Prakash (directeur) kan ondersteunen bij de dagelijkse leiding in Ashray. Een geschikte manager zou ook helpen om wegen te vinden voor fondsenwerving in India.

Directeur Shachi Prakash

Aan het hoofd van het Ashray centrum staat een bijzondere vrouw, Shachi Prakash. Wij zijn ons bewust van het vele werk dat ze doet voor Nagwa en dat geheel op vrijwillige basis. Zonder haar inspanningen, liefde en toewijding zou Ashray niet het centrum zijn dat het nu is. Bijna wekelijks hebben wij per mail of telefonisch contact met haar over de gang van zaken daar.

Ze schrijft:

"Na de uitputtende zomerhitte brengt de winter opluchting en nieuwe energie. Iedere ochtend horen we de druk kletsende kinderen Ashray binnenkomen in hun rood-grijze uniformen.

De tuinen zien er goed uit met de nieuwe muren en rijen groenten die beginnen te sprouiten in dit koele

seizoen. Dit seizoen wordt zeer gewaardeerd in heel India gezien het onze lente is.

Het werk in de kliniek gaat door. We geven patiënten de zorg die ze nodig hebben. Ik dank u allen hartelijk voor uw vrijgevigheid. Het maakt veel mogelijk."

Verschenen boeken

„Het Hart van Napoleon“, Ed Moolenaar (bestuurslid)

In de jaren negentig logeerde ik een tijdje bij Frans Baartmans in de wijk Nagwa. Ik merkte dat het leven daar elke dag wel één of meer verrassingen met zich meebracht. Eén ervaring sneed diep door mijn ziel. Dat was de ontvoering van Chinkie, het tienjarig buurmeisje van Frans. Mijn notities over deze heftige ervaring heb ik verwerkt in een roman, omdat ik daarin het beste de gevoelens van het kind en van haar ouders, maar ook die van de ontvoerders meende te kunnen beschrijven. Fictie, gebaseerd op de werkelijkheid, kan „reëler“ zijn dan een feitelijk verslag.

“Het Hart van Napoleon”, ISBN 9051791178, is o.a. te bestellen bij Gopher in Amsterdam: www.gopher.nl. De royalties van mijn boek zijn voor de Stichting Benaresfonds.

‘Ganga Ma’, Vera van Jaarsveld (bestuurslid)

In een combinatie van foto's, zelfgeschreven gedichten en kleurvlakken verbeeld ik mijn meeleefervaringen in Varanasi. Varanasi ligt aan de heilige rivier de Ganges, ook wel liefkozend ‘Ganga Ma’, ‘Moeder Ganges’ genoemd door Hindoes. Ook voor mij werden de stad, de rivier en de mensen een nieuw thuis. Het boek ‘Ganga Ma’ laat zich uitvouwen naar vier kanten en toont zo meerdere kanten van bijzondere ontmoetingen, het kijken over grenzen, het ontdekken van een nieuwe cultuur en je verdiepen in een ander. ‘Ganga Ma’ is verkrijgbaar voor € 15,- en kunt u bestellen door een mail met adresgegevens te versturen naar: veravanjaarsveld@gmail.com

Mededelingen

Verhuizing secretariaat

In de zomer van 2010 is het secretariaat verhuisd. Onder de contactgegevens vindt u het nieuwe adres.

Website

We hopen u begin 2011 te mogen begroeten op onze nieuwe website: www.benaresfonds.nl. De site is nu volop in wording!

Nieuwsbrief per e-mail?

Wij stellen het zeer op prijs wanneer u deze nieuwsbrief ook aan anderen laat lezen. Meer exemplaren kunt u bestellen bij het secretariaat. Ontvangt u de nieuwsbrief liever digitaal (per e-mail), dan kunt u dit doorgeven aan het secretariaat.

Adreswijzigingen

Voor het verzenden van de nieuwsbrieven hebben wij uiteraard de juiste adressen nodig. Wilt u wijzigingen van uw (e-mail)adres aan ons doorgeven?

Belastingaftrek

Giften die u schenkt aan Stichting Benaresfonds zijn fiscaal aftrekbaar. U ontvangt daarvoor van ons een bewijs van uw gift. Mocht u dit niet ontvangen, neem dan contact op met het secretariaat.

Sponsoring

De nieuwsbrief laat, hopen we, zien dat de Stichting Benaresfonds uw steun goed kan gebruiken. Naast eenmalige giften die van harte welkom zijn, zijn wij op zoek naar meer mensen die zich voor een langere termijn (bijv. 5 jaar) aan de Stichting Benaresfonds willen verbinden door het geven van een vast bedrag per maand/ kwartaal/ jaar. Zo'n vast bedrag staat borg voor de continuïteit van onze projecten.

Help de stichting

Mensen die ons willen helpen bij het ontwikkelen en uitvoeren van PR- of promotieactiviteiten zijn van harte welkom.

Gaat u naar Varanasi en wilt u iets meenemen voor het project, neem dan contact op met het secretariaat.

Bestuur Stichting Benaresfonds

- Jan Haker, voorzitter
- Elle Franssen, penningmeester
- Chientje Engel, secretaris
- Frans Baartmans, lid
- Ed Moolenaar, lid
- Geert Verdijk, lid
- Vera van Jaarsveld, lid

Namens de bewoners van Nagwa
dankt de Stichting Benaresfonds al haar
sponsors en donateurs heel hartelijk
voor hun steun en medeleven in het afgelopen jaar!

Met dank aan
Drukkerij
AC Zwedenburg, Compressgroep
Den Haag

Wij wensen
u fijne
kerstdagen
en een
inspirerend
2011 toe.

Hoe u ons kunt steunen

U kunt uw (één- of meermalige) bijdrage(n) storten op:

Bankrekeningnr: 40.02.36.311

t.n.v. Nederlandse Regio van Mill Hill, Oosterbeek

o.v.v. gift Stichting Benaresfonds

Let op: omdat onze giften binnenkomen op de rekening van de congregatie van Mill Hill, is het heel belangrijk dat u bij de mededelingen/o.v.v. schrijft: gift Stichting Benaresfonds.

Ook kunt u ervoor kiezen een periodieke overschrijving te doen. U wordt hierdoor vaste donateur. (Dit kunt u met uw bank regelen). Wij verzoeken nieuwe donateurs vriendelijk hun email- en adresgegevens aan het secretariaat door te geven, zodat we u in onze administratie kunnen opnemen.

Contactgegevens

Secretariaat, Chientje Engel
Adelaarstraat 52

7413 SG Deventer

Telefoon: 06-52665656

E-mail: info@benaresfonds.nl

Bij geen gehoor: Ed Moolenaar: 024-6418354

K.v.k. nummer: 17240659

Gebroken en toch heel

Onaanraakbaren, paria's, kastelozen. Verschillende namen voor mensen die in het Indiase kastensysteem buiten de maatschappij leven. Zijzelf noemen zich dalits: 'vertrapten', 'verstotelingen'. Zij zijn veroordeeld tot de smerigste baantjes en tellen voor de kastenmensen niet mee. Pater Frans Baartmans werkt al bijna 32 jaar in Varanasi voor de rechten van dalits in de wijk Nagwa en voor de verbetering van hun lot. Hieronder zijn verhaal over Lakphati. Het hoort bij een uitgebreider onderzoek naar het leven van de kastelozen in de Nagwa wijk. Het Gandhiaans Instituut vroeg hem dat te doen.

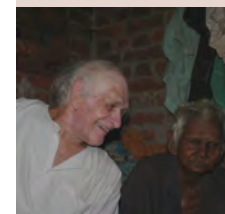
'Ik ga niet dood voor ik ze allemaal onder dak zie'

Ze woont bij mij om de hoek. Lakphati heet ze. Hoe oud ze is, weet ze zelf niet. Dicht tegen de tachtig, schat ik, wanneer ik haar hoor vertellen. Uitbuiting, onderdrukking, slavenarbeid op het land van heerboeren vanaf haar prille jeugd en allerlei zwaar werk zogen het bloed uit haar lichaam. Lakphati's huid is droog als leer. Hoewel broodmager, is ze taai als bamboe. Achter grote brillenglazen vonken haar ogen. Vastberadenheid en moed staan diep op haar gezicht gegroeft. Tegenslag en verdriet lijkt ze weg te kauwen op een plukje pruimtabak in haar tandenloze mond.

Dertig jaar geleden begonnen we met het saneren van de wijk. De bewoners konden gebruik maken van micro-kredieten. Lakphati's krot werd opgeruimd. Stichting Duniya bouwde later voor haar een huis van twee verdiepingen en een kleine veranda. Ze deelt de woning met haar zoon Somnath en haar schoondochter en hun vijf kinderen. De oudste is vijftien. "Ik ga niet dood vóór ik ze allemaal onder dak zie", zegt Lakphati bezwerend. Ze is blij dat haar kleinkinderen naar school kunnen. Een stichting in Nederland zorgt daarvoor.

'Het is maar goed dat mijn zussen vroeg stierven'

Ze werd uitgehuwelijkt toen ze tien was. Ze woonde toen nog aan de overzijde van de Ganges. Vijf jaar later werd ze naar het huis van haar man gebracht hier in de Nagwa wijk. Daar zag ze hem voor de eerste keer. En de bruidsschat? Haar ouders staken zich in de schulden. "Het is maar goed dat mijn zussen vroeg stierven", zegt ze naar beneden kijkend. Vier dochters en een zoon kreeg ze. Haar man stierf vroeg. Tuberculose. Wanneer stierf hij? Dat herinnert ze zich niet meer. Wat doen datums ertoe? De zon gaat op en gaat onder. Wat voor verschil maakt het, de ene dag of de andere? De dochters zijn sinds lang getrouwd.

Ze legt uit hoe ze een man voor ieder van hen moest vinden. Elke keer moest er voor een bruidsschat gezorgd worden. Een ellende. Ze leende geld. “Ja, wat doe je? Wie wil je dochter zonder een bruidsschat?”

Dan zegt ze terloops: “De oudste werd bijna elke dag door haar man en zijn familie geslagen. De bruidsschat was te weinig geweest, vonden ze. Ze wilden méér. Steeds maar werd mijn dochter geslagen. Ze kon het niet meer verdragen. Op een morgen sprong ze in de waterput. Ze wilde dood.” Ik slikte. Ook Lakhpatri werd even stil. “Ze trokken haar uit de put. Ze kwam naar huis. Na een paar maanden wilde ze terug naar haar man. Maar die weigerde. De rechter besloot dat hij haar terug moest nemen”.

Ik keek haar vragend aan. “Je begrijpt het niet,” zegt ze me strak in de ogen kijkend, “Wat zouden de mensen hebben gezegd als ze bij mij gebleven was? En hoe had ik voor haar kunnen zorgen? Ik heb zelf nauwelijks genoeg te eten”.

Uitgeput het ene moment, is Lakhpatri even later klaar om haar gelijk te halen. Nog niet zo lang geleden ging zij haar buurman te lijf met een potlepel. Zijn zoon had een paar bakstenen van haar gestolen.

‘U kunt het me zo in de hand geven’

Haar zoon, die bij haar woont, heeft een zwakke gezondheid. Gedurende het toeristen-seizoen en voor bruiloften van de rijken snijdt hij dierfiguren uit papaya’s, pompoenen en komkommers. Hij brengt ze naar de duurdere hotels. Daar dienen ze, op ijs gezet, ter versiering van de dinertafels. Wanneer de hotelhouder een figuur mooi genoeg vindt, krijgt Somnath gemiddeld 100 roepies (1,50 euro). Daar moeten de kosten van de vrucht nog vanaf. Om nog wat bij te verdienen, leurt hij in de avond met plastic kinderspeelgoedjes in een drukke straat even verderop. Als hij geluk heeft, raakt hij er een paar kwijt. Vijftig cent winst per stuk. Schoondochter Sitara werkt voor 500 roepies per maand als dienstbode in een rijker gezin.

Lakhpatri zelf draagt bij aan het gezin met haar weduwepensioen. Sinds twee jaar is dat gelukkig verhoogd tot 300 roepies per maand (6 euro). Als alles goed gaat, krijgt ze elke zes maanden de hele som tegelijk op een voor geregistreerde weduwen speciaal geopende bankrekening. Ze zou Lakhpatri niet zijn wanneer ze niet regelrecht naar de bankdirecteur zou stappen. “Ik ben hier voor mijn pensioen. U kunt het me zo in de hand geven, achttien honderd roepies. Dat is voor u gemakkelijker. Dan hoeft u niets te schrijven”.

‘Dat pikken we niet langer’

Toen we twintig jaar geleden met de Nagwa coöperatieve volkstuintjes begonnen, was Lakhpatri de eerste die zich meldde om lid te worden. Het lidmaatschapsgeld had ze gereed, 250 roepies, een hele som. Haar stukje grond is steeds het best verzorgd. Ze is nu te oud, maar eerder droeg ze trots een zak aardappelen, uien of bloemkolen naar huis. Toen het eerste grote dure huis werd gebouwd naast de tuin gooide de eigenaar zijn huisvuil in de tuintjes. Wie in de tuintjes aan het werken was ruimde het op. Dat bleef aan de gang. Lakhpatri was het zat. “Die vent is dan wel een heerboer, maar dat pikken we niet langer. We moeten iets doen”. Onmogelijk! Hoe kunnen een paar dalits een

machtige heerboer vertellen dat hij zijn fatsoen moet houden? Lakhpatri hield vol. Het huisvuil van een week werd in manden gedaan. Met de meeste vrouwen en een paar mannen in haar kielzog stevende Lakhpatri naar de voordeur van zijn huis. Die ging open en vóór de man een woord kon zeggen ledigde ze haar mand op de drempel vóór zijn voeten. De andere vrouwen volgden. Onverschrokken keek Lakhpatri de man aan, want ze had nog iets te zeggen! Daar wachtte hij niet op. Hij verdween zijn huis in. Het dumpen was gedaan.

Miljonair

“We moesten tegen een paar centen de hele dag op het land van de heerboeren werken,” vertelt Lakhpatri verder, “twaalf uur of langer. Wanneer je even rustte, kreeg je slaag. Jonge vrouwen waren niet veilig. Vaak werden ze op het veld verkracht. Gebrek en honger knaagden aan ons zoals de tor in de voordeur. We aten het vlees van gestorven vee. Het vet bewaarden we om te koken. We dronken vuil Ganges water. O wee wanneer je bij de waterput durfde te komen. Die heren met hun eigendunk! Ze denken dat ze met hun urine een olielamp kunnen laten branden. Die beruchte heerboer Satnu Singh sleurde ons naar het land. Toen iemand een keer een handvol aren naar huis nam werd hij met doorntakken afgeranseld. Ik zette me schrap, keek hem recht in de ogen en zei wat ik van hem dacht.

Ik kreeg de naam Andhie: Storm. Zo heet ik eigenlijk nog. Maar omdat ik nooit iets had - dat hadden de anderen trouwens ook niet - staken de heerboeren de draak met me om me te vernederen en noemden me Lakhpatri: miljonair. Tot vandaag heet ik zo. O ja, die beul Satnu Singh. Hij woonde een eindje verderop buiten de wijk hier. Toen hij ons weer eens mishandelde en vreselijk tekeer ging, maakten een stel mannen het plan hem van kant te maken. Dat deden ze. Zijn lijk gooiden ze ver weg. Niemand van zijn familie heeft het ooit gevonden. Vraag het maar aan de burens.

Gelukkig is ons leven nu wat verbeterd. Toen Nehru aan de macht kwam, pakte hij de heerboeren aan. In plaats van akkers rondom de wijk staan er nu huizen. Onze vrouwen zijn veiliger. Er zijn nu betere regelingen voor dalits en de kinderen gaan naar school. Werk zoeken is nog moeilijk. We zijn er nog niet, maar we zullen er wel komen”.

De vier hoofdkasten

Veel mensen in Nederland hebben gehoord over India’s ‘kastelozen’ of ‘onaanraakbaren’. Wie ooit in het land was maakte misschien kennis met hen. De oorsprong van het kastensysteem ligt in de Vedische klassieke Hindoeïstische teksten van rond 1500 - 1200 v. Chr. die de samenleving indelen in vier hoofdkasten: De Brahmanen, denkers, filosofen en priesters; De Ksatriyas, heersers en soldaten; De Vaisyas, handelaars en landbezitters, en De Sudras, arbeiders. Door de eeuwen heen ontstonden binnen de hoofdkasten een groot aantal subkasten (*jati*), sociale groepen waarbinnen men trouwt.

De benoeming ‘kastelozen’ of ‘onaanraakbaren’ duidt op mensen die beneden de vier hoofdkasten gerangschikt worden.

Het Brahmaans geïnspireerde Wetboek van Manu – De Mens – van rond het begin van de Christelijke jaartelling geldt nog steeds als een soort grondwet voor Hindoes in India en daarbuiten. Natuurlijk zijn veel regels in het wetboek tegenwoordig niet meer van toepassing. Het stelt dat alle lage kasten tot de Sudras behoren. Geen melding wordt gemaakt van ‘kastelozen’ of ‘onaanraakbaren’. Wel worden strenge wetten afgekondigd waaraan de *Dasyus*, slaven, zich te houden hebben. Het gaat dan over mensen die zich verzetten tegen het gezag van de Brahmanen, en over buiten een wettig huwelijk geboren zoals de nakomelingen van een Brahmaan/vader en een Sudra/moeder of die van een Vaisya/vader en een Brahmaan/moeder. Het meest veracht waren de nazaten van een vrouw geboren uit een Brahmaan/moeder en een laagste kaste Sudra.

Geleerden twisten nog steeds over de vraag wanneer al deze mensen als ‘onaanraakbaren’ werden beschouwd met voor hen onmenswaardige gevolgen. Vermoedelijk was het rond 400 na Chr. toen het gezag van de Brahmanen onder zware druk kwam te staan. De voorheen al geminachte Dasyus werden als ‘onaanraakbaren’ deel van het Indiase denken en handelen, maar werden niet opgenomen in de officiële gemeenschap. Ze hoorden er niet bij. Ze werden uit de weg gegaan of moesten zelf afstand houden. In dorpen wonen ze tot nu aan de rand ervan of op een apart stuk grond. In steden wonen ze vaak tezamen in verkrotte wijken.

Dalits

Onder leiderschap van maatschappelijke hervormers kozen de ‘kastelozen’ of ‘onaanraakbaren’ in de 1920 jaren een nieuwe identiteit: Dalits, ‘gebrokenen’, in figuurlijke zin ‘onderdrukten’. Paria’s werden ze vroeger genoemd. Die naam willen Dalits niet meer horen. Ook de naam Harijan --- ‘Kinderen van Hari’ , een andere naam voor de god Vishnu --- zint hen niet meer. Mahatma Gandhi gaf hen die naam. Dalits vinden dat ze met die naam sociaal, economisch en politiek weinig opschieten. Zijn niet alle mensen kinderen van Hari? “Het roept medelijden op. Dat hebben we niet nodig. We willen onze rechten”, zegt Sewa Ram, de eigenaar van de teashop, ons politiek café in de Nagwa Dalit wijk in Varanasi.

Durban

In 2001, tijdens de VN-conferentie tegen racisme in Durban in Zuid Afrika, kwam onverwacht kastendiscriminatie ter sprake. Het stond niet op de agenda. Maar een aantal Dalits had een weg naar Durban weten te vinden. Hoe? Ik herinner me dat de kranten het over een ‘sluipweg’ hadden, het nog jonge Dalit netwerk: National Campaign on Dalit Human Rights. De officiële Indiase delegatie stond niet te juichen in Durban. Een pijnlijke situatie. Was India geen vredelievend land? Had het niet steeds de anti-apartheidsbeweging gesteund? Nu kreeg het land een koekje van eigen deeg. Bij terugkomst probeerde de officiële delegatie gezichtsverlies op te poetsen. Dat lukte niet met bijna 200 miljoen Dalits in het land. De stilte was verbroken.

